

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 38 (2117) 1998 m. rugsėjo mėn 29 d.

Eina 43-čius metus

Melbourne

LAIKAS SUSIKRAUTI LAĖAMINUS...

...Ir taip ateina laikas susikrauti lagaminus. Nebelieka laiko blaškymuisi ar klaidų taisymui. Turima omenyje, ne banalios kasdienės klaidos ar dėmesio stoka. Neapsakomas vargas, nuostolis – nes visas gyvenimas buvo ne kas kita, o išsiblaškymas be tikslo, be vertybių skalės. Toks gyvenimas yra neautentiška egzistencija.

Apie du tokius tipiškus atvejus ir kalbama šio sekmadienio Dievo žodžio liturgijoje: pranašo Amoso išpėjimuose ir Evangelijoje pateikiamame Jėzaus palyginime apie turtuolį. Piemuo iš Tekoa praveria Samarijos rūmų šydą ir aprašo tipiškas sotas, saldaus gyvenimo, lėbavimų scenas. Gana nuobodūs beprasmės egzistencijos paveikslas su besaibe gerove, su greitai užmirštamomis linksmybėmis. Suprantamas Amoso, kaip ir kitų pranašų, nepasitenkinimas, nes jam niekada nebuvo lemta prigulti ant tų „drambliakaulio lovų“ ir mėgautis rūmų vaišėmis. Koks nors įprastinis tų „salonų“ lankytojas, be abejo, būtų diplomatiškai išcenzūravęs panašią savo kalbą, tačiau paprastas valstietis, kurio vienintelis užsiėmimas buvo ganyti avelės, yra labai kategoriškas: „vargas jums“. Tokia pati ir Kristaus nuostata Evangelijoje. Amosas drįsta paskelbti, kad labai greitai baigsis „išsiblaškusiųjų“ orgijos, ir pabaiga bus tragiška: „Todėl jūs išeisite dabar į tremtį visų tremtinių priekyje“. Pranašas smerkia tą patetiškumą, lydinčią gerovės visuomenę, nieko nesuprasdamas ir neišmanydamas apie aukštuomenės gyvenimo taisykles, tarsi būtų likęs viduryje savo avių bandos, taip ir neišmokęs įvertinti vyno aromato ar egzotiškų kvėpalų rafinuotumo... Ir kas gi gali tokį išgirsti?

Taip prabėgo trisdešimt metų ir vieną gražią dieną, tai yra 722 m. prieš Kristų, Asirijos karalius Sargonas II su žeme sulygino Samariją su jos rūmais ir prabanga. Tie, kurie išsėję ir drybojo ant savo pagalvių, turėjo keltis ir pėsčiomis išeiti ilgą tremties kelią iki Mezopotamijos. Galima įsivaizduoti, jog tas „buvusiųjų“ kortėžas mažai ką iškilmingo beprimena. Komedija baigėsi tragedija, salonų šurmuly – vargana tyla. Viskas baigta ir dar taip nelaukta. Aišku ir kita – jau per vėlu ką atitaisyti. Teisus lieka tik piemuo iš Tekoa.

Kristaus palyginimas tarsi pratęsia Amoso mintis. Jame vaizdingai pasakojama apie turtuolį, kurio vienintelė idėja yra lėbauti, puotauti užmirštant visa kita pasaulyje. Mes nesužinome

Kun. filos. Lic. Remigijus
KUPRYS

turtuolio vardo. Gal to žmogaus vardas ir nereikšmingas, panašiai kaip ir visas jo gyvenimas tuščias, nenaudingas, sukoncentruotas vien tik sau ir apie save. Tuo tarpu elgeta neturi nieko, išskyrus šunų užuojautą. Tačiau mes žinome jo vardą – Lozorius, o tai reiškia „Dievas gelbsti, siunčia pagalbą“.

Jėzaus pateiktas palyginimas susideda iš dviejų scenų. Pirmojoje (19-26 eil.) aprašomi žemiškos tikrovės įvykiai, kurie pasibaigia mirtimi. Antrojoje (27-31eil.) randame anapusinę tikrovę, kur mūsų turtuolis yra susirūpinęs savo broliais, likusiais žemėje... lėbauti

ir puotauti.

Šiame palyginime Abroamas yra pagrindinis atskaitos taškas. Matome du neįmanomus dalykus: panašiai kaip pranašo Amoso žodžiai negalėjo pasiekti rūmų skliautų, taip neįmanoma, kad Lozorius perspėtų likusius penkis turtuolio brolius. Tarp dviejų realybių pasirodo esanti neįveikiama bedugnė. Reikėjo mąstyti anksčiau. Suskretusio, votimis aptekusio, išbadėjusio Lozorius pasirodymas rūmuose būtų buvęs reikšmingas anksčiau.

Reikia pasakyti, kad Evangelijos palyginimo tikslas nėra aprašyti anapusinę tikrovę su pragaro temperatūromis ir panašiais dalykais. Parabolė tik

paryškina tą radikalų pasikeitimą, ateinantį su mirties momentu. Beprasmiška išdykauti su anapusine realybe, reikia išmokti čia ir dabar atsiverti toms vertybėms, kurios įprasmina mūsų žmogiškąją egzistenciją. Labai reikšminga yra frazė: „Jeigu jie neklauso Mozės ir pranašų, tai nepatikės, jei kas ir iš numirusių prisikeltų“.

Šio sekmadienio Dievo žodžio liturgija tarytum sako: yra Dievo žodis ir to užtenka. Pirmyn! Ir nėra jokių apsiereiškimų, pasirodymų ar kitokių surogatų, kas galėtų jį pakeisti ir atsverti. Nėra kitų ženklų, kurie galėtų labiau mus įtikinti. Visi turi išmokti suprasti, išgirsti tą gražią tiesmukišką Amoso kalbą. Jei tau nieko nesako Dievo žodis ar bandai jį pakeisti, jokios vizijos tau nebeatvers, negalės atverti akių.

Antrajame skaitinyje, *Laiške Timotiejui*, Paulius šaukia pakilti į šauniąją tikėjimo kovą. Tikintysis yra tas, kuris sugeba pakilti siekti „teismo, maldingumo, tikėjimo, meilės, ištvermės, romumo“, palikdamas šiltą savo guolį. Siejasi dvisąvokos: teisumas (užmirštas Amoso „klietų“) ir meilė (turtuolio užmirštas žodis). Tai yra tas pagrindas, pamatai, ant kurių statomas kitas, anapusinis pasaulis, tikrovė. Aiškiau tariant, tas kitas pasaulis ir anapusinis gyvenimas neatsietinas nuo šio paprasto ir kasdienio pasaulio gyvenimo.

Krikščioniška šeima – namų Bažnyčia

Artėjant trečiajam krikščionybės tūkstantmečiui, ypatingas dėmesys skiriamas šeimų sielovadai. Šeima buvo Kristaus pasirinkta jo išikūnyjimo aplinka, šeimoje jis rengėsi savo misijai. Kristus įsteigė naująją šeimą – Bažnyčią, per kurią tęsia iki žemės pakraščiu savąjį Išganymo darbą. Kristaus misijoje, jo pasiuntinybėje Bažnyčia ir šeima yra glaudžiai susijusios ir turi tą patį tikslą. Jeigu kiekvienas krikščionis turi dalį Bažnyčios atsakomybės, tai dar didesnę atsakomybę dalį turėtų jausti krikščioniška, sakramentu paremta šeima. Antrasis Vatikano susirinkimas norėjo atnaujinti ir pabrėžti Bažnyčios Tėvų taip mėgtą įvaizdį. Jie dažnai kalbėjo, kad krikščioniškoji šeima yra namų Bažnyčia. Tačiau šiandien kaip niekad šeimos institucijai visuomenėje grėsia daugybė pavojų, o vienas iš svarbiausių Bažnyčios rūpesčių yra apginti ir apsaugoti šeimą.

Jaunų žmonių nesugebėjimas aukotis

Susirūpinimą kelia vis didėjantis skyrybų skaičius, o šio reiškinio pagrindinė priežastis didžiulės spragos jaunosios kartos auklėjime. Atlikus apklausą ketinančių tuoktis jaunuolių tarpe, paaiškėjo, jog didžioji dauguma sėkmingos santuokos pagrindu laiko materialinį apsirūpinimą, gį dvasinė plotmė beveik neminama. Išryškėja jaunų žmonių dvasinis nesubrendimas, nesugebėjimas aukotis, kitų bendražmogiškų vertybių miglotas suvokimas. Visa tai, iškilus sunkumams, apsprendžia pasirinkimą palikti sutuoktinį ir vė bandyti ieškoti laimės. Venecijos arkivyskupija parengė keletą leidinių, skirtų besiruošiantiems santuokai, kur jaunas žmogus

skatinamas pagilinti tikėjimą ir sąmoningai apsispręsti naujam gyvenimo etapui.

Reiškinį reikia vadinti tikrais vardais

Vatikano dienraštis „Losservatore Romano“ spausdino Genujos arkivyskupo kardinolo Dionigi Tettamanzi straipsnį, skirtą šiuolaikinės šeimos problemoms. Šiame straipsnyje kardinolas Tettamanzi ypač išryškina skirtumą tarp šeimos ir faktiškai

sugyvenančių porų etinėje ir antropologinėje plotmėje. Krikščionių bendruomenė, - pasak kardinolo Tettamanzi, - turi tinkamai įvertinti faktiškai sugyvenančių porų fenomeną ir ypač bandymus šias poras suliginti su šeimos institucija. Mūsų tikėjimas įpareigoja reiškinį vadinti tikrais vardais ir nubrėžti ribą tarp gėrio ir blogio. Kiekvienas krikščionis, užjausdamas dažnai sunkioje visais atžvilgiais situacijoje

(Nukelta į 3-čią psl.)

Melbourno Lietuvių Parapijos choras

1-ma eilė iš kairės: ilgus metus buvęs Parapijos choro vadovas P.Morkūnas, dirigentė Z.Prašmutaitė, dvasios vadas prel. dr. Pr. Dauknyas, vargonininkė R.Mačiulaitienė.

2-tra eilė: J.Jankevičienė, S.Mačiulaitytė, M.Šidlauskienė, E.Šidlauskas, L.Samsonienė ir V.Bosikis.

3-čia eilė: M.Sodaitienė, B.Petravičienė, V.Lazauskas, R.Statkuvienė ir A.Raudys.

4-ta eilė: J.Mičiulienė, S.Pikelienė, A.Baltrūnienė ir M.Geštautienė.

5-ta eilė: G.Samsonas, J.Valaitienė, P.Mičiulis, J.Vaitkus ir B.Prašmutaitė.

Nuotraukoje nėra H.Dainutienės, G.Mackevičienės, I.O'Dwyer, J.Bruozio ir J.Rubo. Nuotr. Z.Prašmutaitės. Žiūr. į 6-tą psl.

Amerikos lietuvis, palikęs gilius pėdaskus

A.†A. kun. Vladas K. Jaskevičius, SJ buvęs Fordhamo universiteto profesorius, Rusų instituto direktorius, pasižymėjęs šaltojo karo metais prieš komunistinę įtaką Amerikoje, paruošęs daug krikščioniškos tiesos gynėjų, dalyvavusių idėjinėje kovoje

1998 m. liepos 6 suėjo dveji metai, kai mirė a.†a. kun. Vladas K. Jaskevičius (Walter C. Jaskiewicz), SJ, žymus profesorius, buvęs 17 metų Fordham universiteto Niujorke Rusų instituto (Institute of Contemporary Russian Studies) direktorium, sulaukęs 80 metų amžiaus. Palaidotas jėzuitų "Campion Centro" kapinėse, Weston, MA. Jo paminklėlis kuklus su lotynišku įrašu.

Biografiniai bruožai

Velionis gimė Bostone 1916 m. sausio 27 d. senosios ateivijos sūnus. Būdamas 12 metų jautė pašaukimą į kunigus. Įstojo į jėzuitų noviciatą, sulaukęs 18 metų. Baigė "Weston College" ir toliau tęsė mokslą Pensilvanijos universitete, kur apgynė savo disertaciją lietuviška tema: "A Study in Lithuanian Mythology – Jan Jasicki's Samogitian Gods", kuri buvo išspausdinta *Studii Baltice* (Firenze, Italijoje, 1952 m.). Gavęs Fulbright'o stipendiją mokėsi Paryžiaus Sorbonoje. Sugrįžęs į JAV dėstė Bostono kolegijoje liturginę slavų kalbą, rusų kalbos istoriją ir slavų civilizaciją.

Instituto direktorius

Tuomet besiformuojantis "Institute of Contemporary Russian Studies" (ICRS), žinomas kaip "rusų institutas", ieškojo direktoriaus. Insituto tikslas buvo "išlaikyti ir išplėsti laisvę", "pažinti tautas, slegiamas raudonosios tironijos jungo, mylėti jas, pasikalbėti su jomis jų gimtąja kalba, suprasti, ką jos mums sako". Daug metų buvo radijo programos vedėjas, informuodamas plačiąją Niujorko visuomenę apie komunizmą ir Sov. Sąjungą per WFUV stotį.

Tvirti velionies žodžiai net prašoko tų metų "geležinę uždangą". Nors detalės nežinomos ir gal niekadės nebus pilnai žinomos, kun. Jaskevičius užmezgė mokslinius ryšius tarp Fordhamo ir Katalikų universiteto (KUL) Liubline, Lenkijoje. Jis didžiūdavo savo lietuviška kilme. Per vieną susitikimą su Lenkijos primu kardinolu S. Višinskiu, pastarasis jį klausė, ar nebūsiąs lenkų kilmės? Drąsiai atsakė kun. Jaskevičius esąs lietuvis.

Kun. Jaskevičius, giliai mąstantis žmogus, amerikiečiams pabrėždavo, kad egzistuoja pagrindinė antitezė tarp dvasinių ir materialistinių vertybių, kad kova su komunizmu yra iš pagrindų mokslinė kova už tiesą. Jis žodžiu ir raštu teigė, kad komunizmas neišilaikys daugiau kaip 75 metų po rusų revoliucijos. Blogio imperija krito,

Dr. Tomas MICHALSKIS
Columbus, Ohio

A. a. kun. VLADAS KAROLIS JASKEVIČIUS, SJ, 1916-1996

kaip velionis pranašavo. Jis gerai suprato, kad "tautų kalėjimai" TSSR subyrės iš vidaus, jei tikėtai Vakariai bus tvirti, ir tiesa vėl viešpataus. Velionis nebijojo užmezgti ryšius su komunistais Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje. Apsiginklavę tiesa – jis ir jo studentai drąsiai ieškojo progų su komunistais diskutuoti.

Rakštis Maskvai

Maskvai ir KGB nepatiko nei kun. Jaskevičius, nei jo vadovaujamas institutas, ypač to instituto absolventai, kurie greitai buvo įdarbinti JAV valdžios įstaigose, – valstybės departamente, FBI,

CIA, NSA, Pentagone, universitetuose, spaudoje... Jam vadovaujant susiformavo amerikiečių mokslinis elitas, ideologiškai apginkluotas ir aktyviai veikiantis prieš kompartijos pastangas.

Tarp instituto absolventų buvo ir Tomas Michalskis, senosios ateivijos palikuonis, kuris vėliau tarnavo išsilaisvinusios Lietuvos ambasadoje Vašingtone, eidamas sekretoriaus ir kanceliarijos vedėjo pareigas.

Tuomet dažnai užpuldavo sovietinė spauda instituto studentus, profesorius ir ypač kun. Jaskevičių. "Ogoniok" žurnale pasirodė karikatūra – instituto studentas kaip beždžionė su revolveriu rankoje pasirošęs iššokti su parašytu į Sov. Sąjungą. Šalia jo – jėzuitas su juoda sutana – kun. Jaskevičius.

Amerikiečių išmintis sako: "Kiekviename mele yra truputis tiesos". Šaltojo karo laikais JAV ruošė desantininkus į buvusias Varšuvos sąjungos narių žemes. Jie buvo specialiai paruošti, mokėjo vietines kalbas ir buvo įsikūrę Bad Felze, Vokietijoje. Ar jų tarpe buvo kun. Jaskevičiaus auklėtinių, nežinoma, bet galėjo būti. Be to, amerikiečiai klausydavo Varšuvos sąjungos kariuomenių pranešimus, kuriuos specialistai išversdavo į anglų kalbą Pentagonui. Jų tarpe buvo tikriausiai ir kun. Jaskevičiaus studentų.

(Bus daugiau)

Dvišalės sutarties Lenkijos lietuviai realiai nepajuto

Lenkijos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas Sigitas Parancevičius mano, kad dar daug Lenkijos lietuvių problemų nėra išspręsta, o dvišalė tarpvalstybinė sutartis realiai neveikia.

Išsamų pokalbį su Lenkijos lietuvių bendruomenės lyderiu paskelbė lenkų mėnesinis žurnalas "Nowe kontrasty", pranešė BNS.

S. Parancevičius interviu pažymi, kad vis dar neišspręstos vadovėlių lietuviškoms Lenkijos mokykloms, lietuviškų pavardžių Lenkijoje rašymo, galimybių būti išrinktam į Lenkijos parlamentą, dvigubų vietovių pavadinimų ir gimtosios kalbos vartojimo problemos.

S. Parancevičiaus nuomone, dar "daugelyje gyvenimo sričių yra susidariusi tokia padėtis, kad Lietuvos ir Lenkijos tarpvalstybinė sutartis yra atsідūrusi juridinėje tuštumoje".

Pasak jo, ši sutartis numato, kad rinkimų įstatymai tautinėms mažumoms turi garantuoti dalyvavimą valstybės valdyme, tačiau dabar nėra jokių galimybių išrinkti Lietuvos atstovą į Seimą ir Senatą.

Kaip kitą opią problemą S. Parancevičius paminėjo tautinės mažumos kalbos vartojimą viešosiose vietose.

Paklaustas, ar Lenkijos lietuviai, taip kaip Lietuvos lenkai, norėtų pavardės rašyti gimtąja kalba, S. Parancevičius sakė, jog buvo apklauti Lenkijos ir Lietuvos pasienyje gyvenantys lietuviai ir didžioji dauguma pasisakė už tai, kad vardai ir pavardės būtų rašomi lietuvių kalba.

"Tačiau aš manau, kad viskas turėtų būti rašoma lenkiška transkripcija. Svarbu, kad ir kiti Lenkijos piliečiai sugebėtų perskaityti ir suprasti pavardę pase bei žinybiniuose dokumentuose. Žinau, kad Lietuvos lenkai nori savo pavardės rašyti lenkiškai. Mes taip toli nesiekiamo", – aiškina S. Parancevičius.

Nors kai kas iš vietos lietuvių sulietuvino pavardes, Lenkijos lietuvių bendruomenės tarybos pirmininkas sakė, kad Lenkijoje vis dar galioja 1956 metų įstatymas, leidžiantis pavardę keisti tik trimis atvejais: kai pavardė juokinga, skamba nelenkiškai arba turi vardo reikšmę.

"Lr."

Visos tikybos siekia taikos

Paskutinę šiemetinio susitikimo dieną Bukarešte, Popiežinės krikščionių vienybės tarybos pirmininkas perskaitė visiems dalyviams adresuotą Popiežiaus Jono Pauliaus II laišką. Laiške Šv. Tėvas tarp kita ko rašė:

Įvairių religijų tikintieji privalo paliudyti pasauliui, jog visos tikybos siekia taikos ir skelbia taiką; privalo paliudyti, kad visos tikybos ugdo žmonių brolybę, tarpusavio pagarbą, teisingumą, tiesą, meilę ir žmonijos vienybę. Šiandien labai reikia tokio liudijimo. Mūsų dienų žmonija jau daug yra nuveikusi taikos labui; yra pasiekta didelių laimėjimų, kurie dar prieš keletą dešimtmečių buvo neįmanomi. Tačiau, nepaisant laimėjimų, iki visiško taikos įsiviešpatavimo žmonijos dar laukia ilgas kelias. Apie tai mums liudija baisios mūsų dienų pasaulio įvykių kronikos: Afrikos nesiliauja varginę nuolatiniai karai ir beveik visuotinis nestabilumas, dėl mažiausios priežasties virstantis vis naujais kruvinais konfliktais. Karo baisumus žmonės kenčia visai pašonėje esančiame Kosove. Artimuosiuose Rytuose nuolat tyko naujų išpuolių pavojus.

Dėl to, – rašė savo laiške Popiežius Jonas Paulius II, – visi geros valios žmonės, o pirmiausiai tikintieji, turi skelbti ir liudyti, kad neapykanta, smurtas ir karas niekur neveda, kad karai tik suardo tvarką ir neapykantos bei nuoskaudų pripildo sužeistas žmonių širdis. Pirmiausiai religijos ir tikintieji turi pareigą skelbti nesantaikos pražūtingumą ir meilės palaimą, meilės, kuri viena gali pagydyti žmonių širdis ir sąžinės. LRTV

Vilniaus kunigų seminarija istorijos vingiuose

Rugsėjo 14 d., Vilniuje buvo inauguruota Šv. Juozapo kunigų seminarija. Vilniaus vyskupijos kunigų seminarija įkurta 1582 metais, vyskupo Jurgio Radvilos rūpesčiu. Tai buvo antroji aukštoji mokykla Lietuvos Didžiojoje kunigaikštystėje po Vilniaus Universiteto įsteigimo 1579 metais. Vilniaus kunigų seminarijos istorija, kaip ir viso mūsų krašto istorija, yra paženklinta įvairių laikmečių negandų. 1654-61 metais rusų invazija nutraukė seminarijos darbą. Atkurta beveik po šešių dešimtmečių, Vilniaus seminarija veikė iki pirmojo pasaulinio karo, kuomet buvo vėl uždaryta. 1920 metais, Vilnių užėmus lenkams, seminarija vėl pradėjo veikti. Beveik visų okupantų rūpestis, užėmus Vilnių, buvo kunigų seminarijos uždarymas. Taip atsitiko 1942-aisiais, kai seminariją uždarė vokiečiai, ir tik Vilniaus arkivyskupo Mečislovo Reimio pastangų dėka seminarija vėl buvo pradėjusi ruošti kunigus 1943 metais. Tačiau neilgam – 1945 metais jau sovietinė valdžia Vilniaus kunigų seminariją vėl uždarė.

Ir vėl teko laukti ilgus dešimtmečius, kol 1993 metais Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Juozas Bačkis atkūrė Vilniaus kunigų seminariją, kuri

(Nukelta į 4-tą psl.)

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$40. Kituose kraštuose \$45. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakoma. Redakcija korespondencijas taiso savo nuožūra.

Kapitalizmo galas?

B. Jelcinas ir B. Clintonas (kairėje) sveikino vienas kitą lyg seni geri draugai.
Reuters nuotr.

Rašo dr. Jonas KUNCA, MD

Kapitalizmas, kokį matome dabar, atseit, su globalizacija, visiškai laisva rinka, laisvomis kapitalų transferencijomis ir vyriausybės finansų kontrolės stoka, sunkiai apsirgo. Be didesnės operacijos, tai yra be jo gilių reformų, jis gali sužlugti.

Pasauliui primesta "laisvoji" ekonomija buvo sukurta tarnauti stambių finansistų interesams, bet nebūtinai tautų gerovei. Priešingai, ji pridarė daug žalos P. Amerikai, Azijai ir Rusijai. Aišku, reikia pripažinti, kad nukentėjusiose šalyse prieš ekonominės nelaimės prisidėjo ir ten viešpataujanti korupcija ir netvarka. Bet pagrindinis kaltininkas visgi buvo pati sistema. Nereikėjo skolinti pinigų tiems, kurie juos vartoja spekuliacijai ir neturi tinkamų garantijų. Dar vakar gyrė dabartinę ekonominę sistemą, tos srities žinovai pradeda galvoti, kad pasauliui iki šiol skelbiama ekonominė "evangelija" yra klaidinga, ir ją reikia keisti. Apie tai rašo "The Financial Times", Šveicarijos bankų "Neue Zürcher Zeitung", Pasaulio Banko vadovybė, ponas Greenspan ir jo draugai ir net prezidentas Clintonas yra susirūpinęs pasaulio ekonomija. Mat jos krizė priartėjo prie JAV finansų centralės Wall Street.

Indonėzijoje TVF vaistai neveikia, ir prasideda neramumai. Rusijoje gali atsitikti panašiai ir viskas baigsis diktatūros įvedimu. Visa P. Amerika ir Australija vos laikosi ant kojų. Susirinkę 7-nių turtingiausių valstybių vadai Londone laužo galvas dėl susidariusios padėties. Malazijos min. pirm. Dr. Mahathir dabartinę krizę pavadino žydų spekuliantų darbu. Šita valstybė atsisakė TVF paslaugų ir pati mėgina atsigausti, o skolas pasaulio finansistams ko gero gali negražinti.

Maskva sustabdė kuriam laikui skolų ir nuosimčių mokėjimą. Vargu Rusija išgalės mokėti savo skolas (200 milijardų dolerių), nors ir norėtų. Sakoma, kad Rusijai reikia dar keletas šimtų milijardų, kad išsikapstyti iš dabartinės krizės, ir tai būtų galima tik įvedus tvarką viduje.

Atsisakymas mokėti skolas yra pavojingas pavyzdys, kurį gali pamėgdžioti ir kiti kraštai. O tai būtų dabartinės ekonominės sistemos galas. Aišku, kad to bus mėginama išvengti. Greičiausiai bus leidžiama krizės apimtose šalyse įvesti finansų kontrolę. Gali tecti nurašyti dalį paskolų, kad išvengtų

visiško jų praradimo. Kaip ten bebūtų Wall Street "išminčiai" įsitikins, kad pasaulio mulkinti toliau negalima. Finansinė spekuliacija neduos progos mažai grupei praturtėti milijonų vargšų sąskaiton.

Dabar visi žiūri į Vašingtoną laukdami iš ten problemos išsprendimo. Tai nevisai pagrįstos viltys. JAV aktyviai prisidėjo prie dabartinės ekonominės sistemos plitimo. Tai nebuvo sunku, nes įsiskolinusiems lengva primesti bet kokias sąlygas. Su išėitais ieškojimu bus daug sunkiau. Sakytai, kad JAV vienos to padaryti negali, nebent jos apleistų savo draugus Wall Street distrikte. Dabartinės sąlygose Vašingtono administracija taip pasielgti neišgalėtų. Greičiausiai, kad atskirai valstybėms teks rūpintis savimi per daug nepaisant nemalonės pasaulio finansistų, kurių galybė jau atgyveno savo amžių.

Lietuvai reikia atidžiai stebėti susidarancią naują padėtį ir planuoti ekonominį gyvenimą turint prieš akis valstybės interesus. Kaimyninė Rusijoje greičiausiai bus įvesta finansų kontrolė ir suvaržytos valiutų transferencijos į užsienį. Vilniui teks tartis su Maskva dėl prekybinių santykių šitoj naujoj aplinkoj.

Naivu būtų tikėtis, kad pasaulio finansistai staiga atsisakytų savo privilegijų. Tik padėtis juos privers pamažu nusileisti. O kuo ilgiau minėtos sistemos reformos bus nutęsimos, tuo daugiau žalos apturės visi, net ir finansiniai spekuliantai.

Krikščioniška šeima – namų Bažnyčia

(Atkelta iš 1-mo psl.)

atsidūrusias faktiškai sugyvenančias poras, elgiasi teisingai, tačiau užuojauta nereikiška pateisinimo ir įteisinimo. Todėl visos krikščionių bendruomenės pareiga, - rašo kardinolas Dionigi Tettamanzi, - įtvirtinti visuomenėje tikrą šeimos politiką ir bendradarbiauti su visomis institucijomis, šią politiką remiančiomis ir ugdančiomis. Lietuvos Radijo Tarnyba Vatikane

Jeigu nori eiti keliu, vedančiu į pasisekimą, tai yra į laimę, ne tik saugokis blogų juokdaryų, kurie yra bedieviai, bet ir religiją pastatyk savo gyvenimo pagrindu. Kas būtina aš tau pasakysiu: visų pirma, reikia pripažinti, jog Dievas yra. Po to, įvykdyti Jo valią ir kaip galima geriau išnaudoti Jo duotą gyvenimą, o tame ypač svarbu artimo meilė. Tai tikras tikėjimas, kuris prisimenamas ne tik tiktai sekmadieniais ir kuris realizuojamas kiekvieną gyvenimo momentą, bet kokios esamos padėties aplinkybėse. (Baden Powell)

Sukakties proga priminta grėsmė iš Rytų

Iškilmingai minint svetimos kariuomenės išvedimo penktąsias metines, Lietuvos pareigūnai pabrėžė Rusijos skolą Lietuvai ir niekur nedingusią šios šalies kariuomenės grėsmę.

Ceremonijoje Nepriklausomybės aikštėje Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sakė, kad besivienijanti Europa turėtų paklausti, koks gi yra Kaliningrado srityje dislokuotos kariuomenės uždavinys.

Priminęs neseniai Pskovo srityje Rusijos surengtas karines pratybas "Operacija "Sugrįžimas", per kurias "maršai buvo surengti iki pat Estijos sienos", V. Landsbergis kalbėjo, jog "pratybų pavadinimas yra auklėjantis tiek mus, tiek Vakarų valstybes".

V. Landsbergis siūlė Lietuvoje didinti politikų nuoseklumą, visuomenės pilietiškumą ir kariuomenės stiprumą, kad Rusijos armija nesugrįžtų.

Kariuomenės išvedimo penktųjų metų iškilmės prasidėjo vidurdienį Lietuvos kariuomenės garbės sargybos rikiuote, trijų Baltijos šalių valstybinių vėliavų

pakėlimu ir himnu.

Ceremonijoje kalbėjęs krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius, kuris vadovavo Lietuvos delegacijai derybose su Rusija dėl armijos išvedimo, priminė Rusijos kariuomenės padarytas "Lietuvos netektis, už kurias niekas neatsiprašė, ir žala, kurios niekas nekompensavo".

Rusija visiškai ignoravo 1991 metų Lietuvos referendumo reikalavimą atlyginti okupacijos padarytą žalą. Vien tik sunaikinus Lietuvos kariuomenę, buvo padaryta 700 mln. JAV dolerių žala.

Pirmieji 20 tūkst. SSRS karių į Lietuvą įžengė 1939-ųjų lapkričio 15 dieną pagal savitarpio pagalbos sutartį. Rusijos kariuomenės daliniai Lietuvoje išbuvo iki 1993-ųjų.

Derybos dėl sovietų kariuomenės išvedimo prasidėjo 1990 metais, Lietuvai atkūrus nepriklausomybę.

Pats išvedimas prasidėjo Mickūnuose, o baigėsi rugpjūčio 31-ąją Visoriuose, kur dabar įsikūręs Atskirasis komendantinis batalionas. "L.r."

Svetimos kariuomenės išvedimo sukakties proga Nepriklausomybės aikštėje Vilniuje grojo Lietuvos karių orkestras. P. Liletkio nuotr.

Norvegijos karališkoji šeima lankėsi Lietuvoje

Rita GRUMADAITĖ

Baltijos šalyse lankėsi Norvegijos karalius Haraldas V ir karalienė Sonja. Rugsėjo 4 dieną karališkoji jachta įplaukė į Klaipėdos uostą, iš čia aukštieji svečiai lėktuvu atvyko į Vilnių.

Nors Norvegijoje pasigirsta svarstymų, ar šiuolaikinėje visuomenėje reikia karaliaus institucijos, neabejojama, kad, pateikus šį klausimą referendume, dauguma norvegų pasisakytų už monarchiją. 61 metų karalius Haraldas V ir jo bendraamžė karalienė Sonja – itin populiarūs ir gerbiami žmonės šalyje.

Haraldas V karaliumi tapo 1991 m., mirus jo tėvui karaliui Olavui V. Sakoma, kad iš visų karališkųjų porų ši šeima yra arčiausiai savo šalies žmonių, pasižymi ypač dideliu liberalumu.

Tuo galėjo įsitikinti ir Baltijos

šalių žurnalistai, pakviesti į susitikimą su Norvegijos monarchais. Einant pas karalių niekas netikrino rankinių, diktofonų, fotoaparatus, nebuvo ir kontrolės metalo detektoriumi.

Norvegija – paveldima konstitucinė monarchija, atsiskyrusi nuo Švedijos tapo savarankiška valstybe 1905 metais. Karalius realios politinės valdžios neturi, tačiau karališkoji šeima norvegų tautai yra didelis autoritetas. Įstatymus leidžia parlamentas – Stortingas. Norvegijos plotas – 385 364 kvadratiniai kilometrai, šalyje gyvena 4,4 mln. žmonių.

1969 metais šalies kontinentiniame šelfe atrasti dideli naftos ir dujų ištekliai lėmė spartų ekonomikos kilimą ir krašto gerovę. Metinė infliacija sudaro apie 2 procentus.

Šalyje beveik nėra nedarbo, mažesniuose miestuose netgi trūksta kai kurių sričių specialistų. Daugiau kaip pusė norvegų šeimų turi vasarvietes prie jūros arba kalnuose, kur galima slidinėti dar ir gegužės mėnesį.

Norvegijoje – tik 4 procentai dirbamiosios žemės, tačiau šalis pati apsirūpina pieno ir mėsos produktais, o dalį reikalingų grūdų importuoja. "L.r."

Ivairios Žinios

Prezidentas Valdas Adamkus valstybės kontrolieriaus pavaduotoju paskyrė Remigijų Pužauską.

48 metų pareigūnas iki dabar vadovavo Valstybės kontrolės biudžeto kontrolės skyriui. R. Pužauską Prezidentui pristatė valstybės kontrolierius Vidas Kundrotas, kuris jau laukia pasitraukimo iš šių pareigų dienos.

Sausį penkerių metų kedenciją baigęs V. Kundrotas nebesutinka toliau eiti šių pareigų. Jo įpėdinio kandidatūra bus svarstoma Prezidentūroje rudens pradžioje.

*****

Nuo rugsėjo pirmos dienos įsigaliojo Vyriausybės nutarimas, reikalaujantis, kad prekybos patentus įsigijusios įmonės ir fiziniai asmenys, parduodantys maisto produktus, turėtų darbo vietoje prekių įsigijimo dokumentus.

Parduodantiems ne maisto produktus ši tvarka įsigalios nuo spalio pirmosios.

Smulkieji prekyautojai rengė protesto akcijas siekdami, kad vyriausybė atšauktų šį nutarimą arba bent atidėtų jo įsigaliojimą. Turgaus prekyautojų teigimu, dėl naujos tvarkos jie liks be darbo.

Pramoninių palaikoma Vyriausybė ši kartą nepadarė nuolaidų smulkiesiems prekyautojams.

Valdžios nuomone, mažai kontroliuojama smulkioji prekyba padeda klestėti kontrabandai.

*****

Opozicinė LDDP ketina griežčiau kontroliuoti Vyriausybės veiklą bei parengti alternatyvią Vyriausybės programą. "Šį rudenį ruošiamės aktyviau naudotis "aštriomis" parlamentinio darbo formomis", spaudos konferencijoje "karšto politinio rudens išvakarėse" sakė LDDP lyderis Česlovas Juršėnas.

Jis pažymėjo, kad rudenį bus dveji metai, kai valdžioje yra konservatoriai, krikščionys demokratai ir centristai, o LDDP ir socialdemokratai – opozicijoje.

Pasak Č. Jušėno, rugsėjo 10 dieną prasidėjusioje sesijoje reikalaujama ataskaitos apie Vyriausybės programos vykdymą.

"Reikalaujama atsiskaityti, kas padaryta, kas ne, kodėl nepadaryta", - sakė LDDP pirmininkas. Jis pažymėjo, kad jo vadovaujama partija, "nepasiskiaudama valdžios aiškinimais", rengia Vyriausybės programos vykdymo apžvalgą.

*****

Prezidentui Valdui Adamkui įteiktas baigtos rekonstruoti Prezidentūros rūmų trijų aukštų administracinės dalies raktas. Laikydamas rankose simbolinį didžiulį aukso spalvos raktą, V. Adamkus pažadėjo, kad jo kanceliarija visuomet bus atvira visai visuomenei.

Pirmiausia naujajame pastate duris atvers Prezidento priimamasis. Pasibaigus baldų bei kitos įrangos įsigijimo konkursui, maždaug rugsėjo pabaigoje, į naująsias patalpas persikis Prezidentūros kanceliarija, ūkio dalies pareigūnai, kai kurie referentai.

Visą Prezidentūros komplekso rekonstrukciją numatyta baigti iki 2000 metų.

*****

Rugsėjo 5-ąją Vilniuje, Dominikonų šv. Apaštalu Pilypo ir Jokūbo vienuolyno bažnyčioje, buvo oficialiai atidarytos Europos paveldo dienos Lietuvoje. Europos Sąjungos remiama Europos Tarybos programa Lietuvoje rengiama jau ketvirtą kartą. Šįmet joje dalyvauja 43 senoji žemumo valstybės.

Tai kasmetis renginys, kurio metu šalys stengiasi propaguoti savo kultūros ir istorijos paveldo vertybes, supažindinti su jų išsaugojimo problemomis.

Šių metų programa pirmiausia orientuota į privačių asmenų, įstaigų, organizacijų ir į valstybės vaidmenį saugant senąsias kultūros vertybes. Atskirai nagrinėjamas vienuolynų kultūrinis palikimas.

*****

Vyriausybė prašo Seimo padidinti šių metų imigravimo kvotą nuo 1000 iki 1500 žmonių. Manoma, kad anksčiau patvirtinta užsieniečių imigravimo kvota bus išseikvota jau iki spalio mėnesio, o tokių apribojimų nebenumatantis naujasis užsieniečių teisinis padėties įstatymas bus priimtas tik kitų metų pradžioje.

Pradėjus įgyvendinti iki šiol veikiančią Imigracijos įstatymą, 1993 metais į Lietuvą leista atvykti 307, 1994 metais – 1966, 1995 metais – 2270, 1996 metais – 1526, 1997 metais – 1288 užsieniečiai.

Daugiausia užsieniečių atvyksta iš Rusijos, Baltarusijos ir Latvijos. Iki šių metų rugpjūčio 15 dienos į Lietuvą leista imigruoti 407 Rusijos, 154 Baltarusijos ir 128 Latvijos piliečiams.

*****

Premjeras Gediminas Vagnorius lieka įsitikinęs, kad Rusijos finansų krizė nepasiekė Lietuvos.

"Lietuvoje nėra krizės pažymių, nebent kam nors pavyktų išprovokuoti paniką ir ažiotažą", Vyriausybės posėdyje pareiškė premjeras, pristatydamas papildomų ekonominių priemonių planą.

Į ministrų kabineto posėdį susirinkę valdininkai, didžiųjų bankų vadovai beveik valandą laukė Vyriausybės narių, atskirai kartu su G. Vagnoriumi aptarinėjusių Ūkio ministerijos pateiktą planą, kuris turėtų palengvinti įmonių eksportuotojų padėtį bei apginti vidaus rinką.

Premjeras teigė, kad Vyriausybė yra sukaupusi pakankamai valiutinių išteklių įveikti Rusijos finansų krizės spaudimą Lietuvoje.

"Lietuva pajėgi išvengti finansų krizės, bet jeigu pavyktų sukelti paniką Vokietijoje ar kitose valstybėse, tai Lietuvoje gali būti tokios pat pasekmės. Bet, atrodo, ten yra daug mažiau galimybių sukelti paniką", - sakė G. Vagnorius. Tačiau jis pripažino, jog Rusijos kaimyninių šalių įmonėms nepavyks išvengti ekonominių nuostolių.

*****

Per šiuo metų pirmąjį pusmetį šalies lengvosios pramonės bendrovės daugiausia produkcijos eksportavo į Vokietiją – apie 25 proc. visų eksportuotų prekių. Antrą vietą užėmė Rusija – apie 15 procentų. Tačiau dėl šioje šalyje kilusios finansų krizės Lietuvos

bendrovės priverstos atsisakyti prekybos Rusijoje.

Šiuo metu nemažai bendrovių iš Rusijos perka žaliavas – viskozę, dažų pigmentus ir t.t. Lietuvos ūkio ministerijos eksporto-importo reguliavimo skyriaus viršininko Rimanto Šėgždos nuomone, krizė gali turėti ir teigiamų padarinių, kadangi didėja produkcijos iš Rusijos pasiūla.

*****

Vilniaus bankas, skirtingai nuo kitų bankų, išlaikė minimalią JAV dolerių pardavimo kainą, todėl ir šio banko keityklose buvo daugiausia pirkėjų. JAV dolerius Vilniaus bankas pardavė po 4,01 lito.

Banko vadovų teigimu, ką tik iš užsienio atvežtų grynųjų pinigų turėtų užtekti visiems norintiems, todėl pardavimo kaina dar nedidinama.

Vilniaus banko valdybos pirmininko pavaduotojas Raimondas Kutra agentūrai BNS teigė, kad bankas grynųjų dolerių iš užsienio atsivežė pirmą kartą istorijoje, iki šiol bankas JAV dolerius tik išveždavo.

*****

Čečėnijos užsienio reikalų ministerijos ryšių su Europa departamento direktorius Movsudas Dudajevs pareiškė, kad beveik prieš metus Čečėnijoje pagrobto vilniečio verslininko Viktoro Grodžio nėra Čečėnijoje.

Apie dingusį verslininką su Čečėnijos pareigūnu Vilniuje kalbėjosi Seimo pirmininko pavaduotojas, Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas.

M. Dudajevs teigė, jog dingusį lietuvių siejo ryšiai su Dagestanu ir, pagal tyrimo metu atkurtą įvykių seką, V. Grodis turėtų būti Dagestane.

35 metų vilnietis verslininkas Viktoras Grodis buvo pagrobtas įkaitu pernai rudenį, kaip manoma, Čečėnijoje.

Už jį banditai reikalauja 100 tūkstančių JAV dolerių išpirkos.

*****

JAV taikos tarpininkas Christopher Hill pranešė, kad Belgrado vyriausybė ir Kosovo albanų atstovai yra pasirengę pratęsti derybas dėl krizės Kosove sureguliuojimo.

Prieš tai Ch. Hill Belgrade ilgai tarėsi su Jugoslavijos prezidentu Slobodanu Miloševićiumi, o Prištinoje – su vietos albanų lyderiu Ibrahimu Rugova.

Abi pusės sutiko, kad bet koks pasiektas taikos susitarimas bus iš naujo apsvarstytas po trejų ar penkerių metų. Tai reiškia, kad galutinį Kosovo statuso svarstymą bus galima atidėti.

Teigiama, jog S. Miloševićius sutiko su I. Rugovos reikalavimu, kad taikos susitarimas apimtų trejų metų laikotarpį, nors Jugoslavijos prezidentas norėtų, kad tai būtų penkeri metai.

Šis laimėjimas, nors ir nedidelis, leis pradėti rimtas derybas, nes, atidėjus nepriklausomybės klausimą, bus galima svarstyti kitas opias problemas, pavyzdžiui, Kosove dislokuotų Serbijos saugumo pajėgų dydį ir struktūrą, Kosovo valdymo formą, rinkimus ir humanitarinius klausimus.

*****

JAV leidžiamas žurnalas "The New Yorker" pranešė, kad buvusios Baltųjų rūmų stažuotojos Monicos Levinsky pasakojimas apie jos santykius su prezidentu Bill Clintonu gali tapti brangiausiai įvertinta istorija.

Bulvarinis laikraštis "The Star" pasiūlė M. Levinsky milijoną dolerių už išskirtines teises į jos pasakojimą. Pasiūlyme nurodyta, kad nesvarbu, kada ji nuspręš paskelbti santykių istoriją.

"The New Yorker" pranešė, kad leidykla "HarperCollins" pasiūlė už M. Levinsky knygą 2 milijonus dolerių. Tačiau leidyklos atstovai paneigė pranešimus apie tokį pasiūlymą.

Laikraščio "the Star" redaktorius Phil Bunton pareiškė, kad kaina nulat kyla, nes sekso istorijų rinka plečiasi.

*****

Amerikiečiai Lisa Murray ir Michael Ryan tvirtai buvo nusprendę susituokti. Jiems nesurukdė net uraganas "Bonnie", dėl kurio tris kartus teko keisti vestuvių vietą.

Iš pradžių pora rengėsi susituokti Atlanto vandenyno pakrantėje Šiaurės Karolinos valstijoje. Tačiau pradėjo artėti uraganas, ir vestuves teko perkelti. Pora išvyko į Virdžinijos valstiją, kur gyvena M. Ryan tėvai.

Vestuvių organizatorė Jenny Abrigo Virdžinijoje net rado viešbutį su vaizdu į vandenyną. Tačiau ir čia jaunuosius užklupo uraganas "Bonnie". J. Abrigo rado dar vieną namą pobūviui. Gėlininkai atvežė gėlių, o kulinarai pagamino vaises.

Tačiau jaunavedžiai sužinojo, kad iškilmių salę nuniokoję liūti. Pobūvį vėl teko perkelti. Lisa ir Michael buvo sutuokti be didelių iškilmių.

*****

Per vieną dieną maždaug 100 žmonių 12 pasaulio šalių suimti per suderintą operaciją prieš numanomą pasaulinę "Internete" veikiančią padofilų organizaciją, kuri tvirkino net 2 metų amžiaus vaikus.

Atliekant tyrimą konfiskuota daugiau kaip 100 tūkst. nuotraukų. Šiuo tyrimu policija atvėrė naują skyrių "kompiuterinės erdvės" tvarkos priežiūros istorijoje. Didžiojoje Britanijoje policija surengė reidus 15 adresu. Panašūs reidai įvyko Australijoje, Austrijoje, Belgijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, Norvegijoje, Portugalijoje, Švedijoje ir JAV.

Vilniaus kunigų seminarija istorijos vingiuose

(Atkelta iš 2-tro psl.)

laikiniai buvo prisiglaudusi buvusiam trinitorių vienuolynė. Rugsėjo 14 d. buvo inauguruojamas naujos kunigų seminarijos patalpos. Iškilmėse dalyvavo ir katalikiškojo auklėjimo kongregacijos prefektas kardinolas Pio Laghi.

Nuo šių metų Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija rengia kunigus visai Vilniaus bažnyntinei provincijai: t.y. Vilniaus arkivyskupijai ir Panevėžio bei Kaišiadorių vyskupijoms. Šiandien Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje mokosi 69 klierikai. Seminarijai vadovauja kunigas Hansas Friedrichas Fischeris.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

ADELAIDĖ

Padėkos Diena

Šią šventę šventėme 6 d., rugsėjo šv. Kazimiero bažnyčioje 11 val. šv. Mišiose.

Švenčiausias išstatytas Monstrancijoje spindi žvakių šviesoje, Jo Garbei palinkusios Aušros Vartų Marijos – Liet. Kat. Moterų Dr-jos ir Ateitininkų vėliavos, balti, raudoni žiedai puošia Altorių. Dėkojame už atgautą laisvę Lietuvai, už tuos veikėjus, kurie sugebėjo taip nuostabiai – "Lietuvos Bažnyčios Kronikos" išleidimu, daina, rankų susiėmimu, pavojaus laužais iškovoti laisvę... meldžiamės už žuvusius nuo baisiųjų komunistų žiaurumų.

Ir Marijos Šventė – Šiluvos Atlaidai Lietuvoje jau be užtvarų, laisvai džiaugsmingai renkasi Šiluvon Lietuva... Ir mes čia Australijoje, Adelaidėje mintyse, maldoje su jais, jų būryje.

Prieš šv. Mišias Rožinio maldą už pašaukimus su jautriąją Šv. Tėvo 1998-tiesiems metams skirta malda

pravedė J. Bardauskas. Klebonas kun. J. Petraitis aukojo šv. Mišias, pamokslė paminėjo visas šias progas. Lekciją skaitė S. Vasiliauskienė, Auką atnešė R. Kubilienė ir B. Morkūnienė. Bažnytinis šv. Kazimiero choras jautriai giedojo vad. N. Stapleton grojant vargonais.

O aptemdytoje salėje, kitaip – šventiškaai susitaisytais stalais mūsų laukė pietūs ir Ateitininkų paruošta "Literatūrinė Popietė". (Bus aprašyta vėliau). S.P.

Liet. Caritas Inc. Tarybos nariai pasiskirstė pareigomis

Šių metų rugpjūčio 9 d. įvyko Caritas Inc. bei Parapijos metinis susirinkimas, kurio metu buvo perrinkta taryba, kuri rugpjūčio 26 d., pasiskirstė pareigomis, sekančiais:

Kun. J. Petraitis – nerenkamas pirmininkas; V. Baltutis – vicepirmininkas, P. Gasiūnas – II vicepirmininkas ir baro direktoriaus padėjėjas, Aug. Kubilius – sekretorius, V. Vencius – išdininkas

ir "Baltijos" vasarvietės administratorius; V. Janulis – ūkvedys, o jo padėjėjai: Iz. Bakšys ir A. Jakutis. V. Vieraitis – parengimams, o jo padėjėjai – tie patys, kaip ir ūkvedžio. V. Nekrošius – baro direktorius. Be to posėdžiuose visada dalyvauja dvi narės iš Liet. Kat. Moterų d-jos. Pagalbinis personalas lieka tas pats kaip ir anksčiau. Alf. Budrys, kuris eilę metų buvo tarybos nariu – išėjo į užtarnautą poilsį. Reiškiami jam gilią padėką už tarnybą ir linkime Dievo palaimos.

Liet. Caritas Inc. bei Parapijos taryba.

Iš "Šventadienio Balsas – Lietuvių Žinios".

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. † A. Ona Vakselienė – Uscilaitė mirė rugpjūčio 23 d., sulaukusi 92 m. amžiaus. Ona gimė Kaune, pasiekė reikiamo išsilavinimo ir dirbo telefono bendrovėje. Ištekojo už Mykolo

Vakselio apie 1935-36 m. Šeima gyveno pasiturinčiai. Ona turėjo progą aplankyti įvairias valstybes. Gyvenant Vokietijoje, Vakseliai susilaukė dukros Natalijos.

I Australiją Vakselienė atvyko 1950 metais ir apsigyveno Adelaidėje. Čia Ona dirbo laboratorijoje, vaikų ligoninėje, iki sulaukė pensijos amžiaus. Adelaidėje Ona priklausė Pietų Australijos Lietuvių Moterų dr-jai, rankdarbių būreliui ir Lituania chorui.

Paskutiniaisiais metais Ona nesveikavo ir buvo apgyvendinta Wynwood slaugymo namuose, Norwood'e, giminaičių Jono ir Marijos Stačiūnų globoje. Maždaug apie Sekmines, kun. J. Petraitis ligonę Oną aptarnavo šventais Sakramentais. Reikia paminėti, jog Onos vyras mirė Kanadoje, o dukte Adelaidėje 1992 m.

Velionės Onos laidotuvės buvo rugpjūčio 26 d. Centennial Park kapinių krematoriumo koplyčioje 10,45 val. Atsisveikinimo žodį tarė Vanda Pranckūnienė, Alfredas Vitkūnas ir Nina Arminienė. Klebonas gi pravedė laidojimo pamaldas su pamokslėliu bei religine poezija ir giedojimu. Užbaigiant maldas, visi sugiedojo "Viešpaties Angelą". Laidotuvių dalyviai, kurių buvo apie 40 buvo pakviesti į greta esančią salę pabendravimui ir užkandžiams.

Liūdesio valandoje reiškiami užuojautą Jonui ir Marijai Stačiūnams, PALM draugijai, Lituania chorui ir velionės Onos artimiesiems.

Ona, užbaigusi žemės kelionę, ilsėkis viešpaties globoje.

A. † A. Marija Intienė mirė rugpjūčio 23 d., būdama 98 metų amžiaus. Paskutiniaisiais metais Marija gyveno Baltų namuose, o mirė Modbury ligoninėje. Penkias dienas prieš miršiant, kun. J. Petraitis *Mariją aprūpino šv. Sakramentais*. Klebonas ją aplankydavo su šv. Sakramentais ir Baltų namuose.

Marija gimė Ylakiuose, Žemaitijoje; turėjo 2 brolius ir seserį. Ištekojo Ylakiuose: vyro vardas Mykolas. Intai augino sūnų ir dukrą. Mykolas mirė Vokietijoje. Marija Intienė atvyko su vaikais į Australiją prieš 50 metų. Pradžioje Marija gyveno pas dukrą Whyalla mieste, Pietų Australijoje, o vėliau persikėlė į Adelaidę. – Sūnus ir dukra bei jos vyras mirė Australijoje.

Marija priklausė ALK Moterų dr-jai ir pagalbėdavo parapijoje. Velionės Marijos laidotuvės buvo rugpjūčio 27 d., 9.30 val. Klebonas su laidotuvių dalyviais šv. Kazimiero bažnyčioje sukalbėjo rožinio dalį už mirusią ir aukojo šv. Mišias bei pasakė pamokslą. Mišių metu grojo vargonais, pakviesta vargonininkė iš kitos parapijos. Skaitinius mišių metu atliko S. Vasiliauskienė, o po Mišių tarė atsisveikinimo žodį ALK Moterų dr-jos vardu. Prie karsto bažnyčioje garbės sargybą pasipuošiusios tautiniais drabužiais ėjo Draugijos narės.

Velionė buvo palydėta į Dudley Park kapines, kur laidojimo maldas sukalbėjo kun. J. Petraitis, o visi sugiedojo "Viešpaties Angelą". Reiškiami užuojautą velionės Marijos anūkėms Irenai Beinoravičiutei ir Nijolei Hartley bei anūkiui Rimui ir kitiems giminaičiams bei draugams, o velionė Marija tegul ilsisi Dangiškojo Tėvo globoje. -J.N.P.

Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Visuotinis metinis susirinkimas

Metinis susirinkimas įvyko 1998-08-30 d., sekmadi., 1 val. Liet. Kat. Centre, klebono svetainėje.

Valdybos pirmininkė S. Vasiliauskienė paprašė Dvasios vadą sukalbėti maldą, pakvietė susirinkimui pirmininkauti Teresę Gasiūniene, sekretoriauti – Rusnę Kubilienę.

Susirinkimo pirmininkė pasveikino susirinkimą, paprašė D-jos nares aktyviai susirinkime dalyvauti, padėkojo už pasitikėjimą. Paskaitė susirinkimo darbotvarkę, kuri priimta plojimu. Išrinkta Mandatų Komisija: U. Jucienė, B. Morkūnienė, Z. Vencienė. Pereitų metų susirinkimo protokolą paskaitė tada sekretoriaus Z. Vencienė. Susirinkimo pirmininkė pagyrė išsamiai aprašytą protokolą, priimtas be pataisų.

D-jos Dvasios vadas kun. J. Petraitis tarė žodį. Sveikino Susirinkimą, dėkojo už darbus, už paramą metų bėgyje, o tų darbų buvo labai daug.

Klausėmės Jo žodžių: Dievas reikalauja, kad eitume Jo keliu, Jį mylėtume ir Jam tarnautume. Tai žodžiai iš Senojo Įstatymo. Mūsų gyvenimas yra keliajimas į Amžinybę ir pagalba artimui. Mūsų darbas – tarnavimas Dievui per artimą.

Labai sunku yra tarnauti Dievui, kadangi Jo nematome, bet taip pat sunku yra tarnauti ir artimui, kurį matome su visais jo trūkumais. Bet turime aukotis dėl visų – visi yra mūsų artimieji... Turime atlikti priimtas pareigas, nors jos būtų ir labai sunkios, nemalonios. Mums patiems reikalinga darbai ir auka iš meilės Dievui ir artimui. Kuo sunkesnė pareiga, išpildoma su Dievo pagalba, tuo smagiai žmogui ją išpildžius. Bet gyvenime yra daug blogybių, piktnaudojimo, išnaudojimo. Turime rūpintis dvasine švara. Turime ją skleisti žmonių išganymui, turime skelbti Evangeliją savo gyvenimu, pavyzdžiu. Reikia atlikti visus darbus ir neužmiršti Marijos dalies.

Susirinkimo pirmininkė padėkojo Dvasios vadui už

nuoširdžius, prasmingus žodžius ir pasakė – yra daug, daug kas veikti. Plojimu dėkojome Dvasios vadui už dvasinius patarnavimus, už gilius žodžius.

Pirmininkės Salomėjos Vasiliauskienės pranešimas. Paminėjo buvusios valdybos sudėtį ir pagelbines nares, pasidžiaugė, kad dirbome gražiai sutardamos, padėdamos visuose darbuose Parapijos gerovei ir Draugijos labui. Smulkiai išpasakojo Draugijos valdybos darbus, buvo nuveikti visi veiklos plane numatyti darbai. Dėkojo Dvasios vadui už religinius patarnavimus, patarimus, V-bai ir visoms narėms, kurios prisidėjo darbu, aukomis prie Draugijos veiklos. Pasakė, kad Valdyba atsistatydina, bet sutinka kandidatuoti. Dėkojo už jos amžiaus sukaktyje tartus linkėjimus, dovanas. Pasakė, kad pajuto mūsų Draugijos narių šilumą, meilę jai. Tai išgirsti ir mums buvo didelis malonumas.

Susirinkimo pirmininkė padėkojo už išsamų pranešimą, už nuveiktus darbus. Pasakė, kad mes turime tikrai nuostabią pirmininkę Salomėją. Paprašė nuoširdžiai paploti už jos darbą ir pasiaukojimą Draugijai. Susirinkimas, pritardamas jos žodžiams, nuoširdžiai, ilgai plojome išreikšdamas padėką.

Išdininkės – Teresės Gasiūnienės pranešimas. Pranešimas buvo aiškus, išsamus, nekilo klausimų. Plojimu padėkojome už kruopštų, tvarkingą darbą.

Revizijos Komisijos pranešimas. Revizijos Komisija, kurią sudarė: A. Kaminskienė, Z. Vencienė ir G. Kazlauskienė, kuri nedalyvavo – buvo išvykusį, padariusi reviziją rado, kad kasa vedama labai tvarkingai, kruopščiai, nerasta jokių netikslumų. Pranešimą paskaitė Z. Vencienė. Jai prašant dar kartą paplojome išdininkei už tvarkingai vedamą kasą.

Maldos organizatorė T. Gasiūnienė padėkojo ir

pasidžiaugė, kad turime Rožinio maldas pravedančių prieš 11 val. šv. Mišias ir kalbėti susirenka gražus būrelis, ragino įsijungti visas nares.

Bažnyčios ruošėja S. Čiplienė paklausė ar esame patenkintos jos puošimu? Gal kas ją pavaduotų šiame darbe? Plojimu pareiškėme savo pasitenkinimą. Susirinkimo pirmininkė pasidžiaugė, kad bažnyčia yra puošiamą labai gražiai.

Bažnytinį rūbų tvarkytojos Pranės Horokienės nebuvo. D-jos pirm. sakė, kad tikisi jog Pranė sutiks pasilikti tose pareigose. Ji rūpestingai tvarko bažnytinį rūbų, atlieka savo pareigas. Plojimu padėkojome jai.

Ligonių lankytojos Juditos Nekrošienės. Lankė ligonius ligoninėse, prieglaudose ir namuose. Susirinkimo pirmininkė padėkojo, kad Judita lanko ligonius nuoširdžiai, mylinčia širdimi. Būtų gerai, jeigu atsirastų padėjėja. Lankymas užima labai daug laiko. Plojimu dėkojame Juditai.

Pietų organizatorės S. Vasiliauskienės pranešimas. Pietų organizavimas vyko gana sklandžiai. Virė pietus daugiausiai moterys atvykusios iš Lietuvos. Draugijos narės, kurios pasižadėjo išvirti pietus, atliko savo pareigą. Atrodo, kad žmonės patenkinti pietumis. Stengsimės pietus išlaikyti. Plojimu dėkojome virėjom – ypač mūsų pirmininkei už didelį darbą mūsų Parapijai-pietų ruošos išlaikymą.

Prieš valdybos rinkimą Susirinkimo pirmininkė paprašė D-jos pirmininkę tarti žodį. S. Vasiliauskienė pasakė, kad, nors valdyba sutinka kandidatuoti, bet labi norėtų, kad susidarytų naujos jėgos, nors kandidatėmis įeity į valdybą, kad susirgus, ar atsiradus kokiai kitai priežastčiai, būtų kas pavaduoja.

Valdybos rinkimai. Neatsirado kandidačių. Tad visa buvusi valdyba liko dirbti dar vienus metus: S. Vasiliauskienė, S. Pusedrešienė, T. Gasiūnienė,

(Nukelta į 8-tą psl.)

Smagi Melbourne Lietuvių Parapijos Choro popietė

Rugsėjo 5 d. šiltą, saulėtą šeštadienio popietę, 2 val. p.p. į Melb. Liet. Namų Bendruomenės Mėnę, kurioje buvo gražiai papuoštas altorius, rinkosi Melb. Parapijos choristai su antromis pusėmis, bei svečiais. Čia kiekvieną maloniai su linksma šypsena pasitiko mūsų Didž. Gerb. prelatas dr. Pr. Daukny, o prie vargonų ir pianino laukė parapijos choro dirigentė-vadovė Zita Prašmutaitė ir choro vargonininkė Rita Mačiulaitienė.

Susirinko apie 40 asmenų. Šv. Mišios buvo aukojamos už visus choristus, mirusius ir gyvus bei jų šeimas. Šv. Mišias atnašavo Gerb. prelatas dr. Pr. Daukny, kuris pasakė prasmingą gražų tai dienai pritaikytą pamokslą. Liturginius skaitymus atliko parapijos choro valdybos pirm. Edvardas Sidlauskas. Choras giedojo gražias melodingas giesmes diriguojant Zitai, o vargonais pritarė Rita. Visi priėmė šv. Komuniją, o veiduose švytėjo džiaugsmas ir šventiška nuotaika, nes tai buvo parapijos choro diena – šventė.

Po šv. Mišių ir kunigo palaiminimo visi rinkosi į lietuvių klubo salę pietums.

Stebino gražiai papuošti stalai

Čia visus pasitiko Melb. Liet. Katalikų draugijos narės su draugijos pirm. H. Statkuvienė, kurios taip gražiai, tiesiog pasakiškai parengė stalus, ant baltų staltiesių gražiose vazose daugybė raudonų, ružavų ir baltų gėlių (kamelijų), kurias padovanojo iš savo sodo parapijos choro choristė G. Mackevičienė, didelis Ačiū jai. Raudonos servietėlės ir lėkštės su šaltais užkandžiais. Ant stalų pridėtų grafinų su raudonu, baltu vynu, alaus ir stipresnių gerymų bei limonado.

Viename salės kampe, muzikos instrumentus išsidėstę nekantriai laukė visų mieli muzikantai; tai mūsų darbštusis choristas ir choro valdybos išdininkas Jaunutis Vaitkus ir Vytautas Taukus. Viskas atrodė įspūdingai ir romantiškai.

Choro valdybos pirmininkas E. Šidlauskas pakvietė visus susirinkusius užimti vietas prie stalų. Susėdome. Tuomet pakvietė mūsų Gerb. prelatą dr. Pr. Daukni malda, palaiminti vaišių stalus. Pasivaikinę skaniais šaltais užkandžiais ir troškulį nuraminę su vynu ar kokio nors stipresnio taurele, pasijutome žymiai drasesni ir iškalbinesni. Mūsų mieli muzikantai su savo gražiomis įvairiomis dainomis bei muzika visą laiką mus linksmino.

Pagaliam sekė karšti patiekalai, skanūs kepsniai su daržovėmis. Tikrai buvo puikūs pietūs. Didelis ačiū šeiminkėms nuo visų choristų.

Kalbos, sveikinimai, linkėjimai...

Papietavus, prasidėjo kalbos, sveikinimai, padėkos bei linkėjimai. Pirmiausiai kalbėjo choro valdybos pirm. E. Šidlauskas, padėkojo Gerb. prelatui dr. Pr. Daukniui už šv. Mišias ir visakeriopą choro globą, choristams už gražų giedojimą ir repetitijų lankymą, o taip pat už malonų tarp savęs sugyvenimą, o mūsų mieloms chorvedei ir vargonininkei padėkojo už didelį pasiryžimą ir nuoširdų darbą, kurios

Parapijos choro valdyba ir vadovai

Iš kairės: valdybos kasininkas J. Vaitkus, vargonininkė R. Mačiulaitienė, sekretorė M. Šidlauskienė, dvasios vad. dr. Pr. Daukny, choro vadovė – Z. Prašmutaitė ir valdybos pirm. E. Šidlauskas. Nuotr. Z. Augaičio.

per visus metus dirbdamos nepraranda kantrybės. Palinkėjo visiems geros sveikatos ir ištvermės tęsti šį darbą toliau ir įteikė Zitai ir Ritai nuo visų choristų po pinigine dovaną.

Choristas V. Bosikis Veteranų karių "Ramovė" ir Lietuvių Klubo pirmininkas su nuoširdžiausiais sveikinimais ir linkėjimais, kaip praicityje, taip ir šiais metais įteikė Zitai dovaną. Gerb. prelatas dr. Pr. Daukny savo kalboje labai nuoširdžiai ir gražiai įvertino choristų, vadovės ir vargonininkės atliktus darbus, džiaugėsi skambiu melodingu giedojimu kiekvieną sekmadienį per pamaldas, palinkėjo visiems geros sėkmės ir gausios Dievo palaimos ateityje, įteikdamas nuo savęs Zitai ir Ritai po dovaną.

Pagaliam kalbėjo pati vadovė Zita. Ji padėkojo choristams už stropų darbą ir įdėtą pastangas šio choro egzistavimui. Pasidalino su mumis įdomiais, maloniais įspūdingais, kuriuos ji patyrė būdama Lietuvoje per Pasaulio Lietuvių Dainų šventę ir lankantis įvairiose Lietuvos vietovėse.

O mūsų vargonininkė Rita savo kalboje padėkojo visiems už linkėjimus ir dovanas ir pažadėjo ateityje su dar didesniu entuziazmu vargonuoti.

Choro valdybos sekretorė Marytė Šidlauskienė savo kalboje padėkojo Gerb. prelatui už nuoširdų ir glaudų bendradarbiavimą su choru, padėkojo Zitai ir Ritai už jų darbo nuopelnus ir visų choristų vardu tarė didelį Ačiū! Linkėdama geros sėkmės dar padėklamavo savo kūrybos humoristinį eilėraštį "Mano Dėdė". Dėkodama muzikantams Jaunučiui ir Vytautui įteikė po šampano bonką. Ir dar išdavė paslaptį, kad vienas iš muzikantų šventė savo gimtadienį, tai choro "finansų ministeris" Jaunutis Vaitkus. Sudainavome jam ilgiausių metų, o taip pat netrūko ir bučinių. Muzikantai mus linksmindami atliko įdomią programą, kai kurie išsidrasinę šoko valsa, o kiti polką, kaip kas išmanė taip šoko, kiti už stalų dainavo, visi buvo linksmi ir geroje nuotaikoje.

Išgirdome mūsų mielių šeiminkių balsą, kviečiantį prie pyragų ir kavutės. O pyragai vieni už kitus gražesni, vieni už kitus skanesni, tai vis mūsų gabių choristų menas ir sugebėjimas juos iškepti ir šia proga padovanoti vaišėms. Ačiū A. Baltrūnienei, J. Jankevičienei, M. Geštautienei,

M. Matulionienei, J. Mičiulienėi, R. Mačiulaitienei, L. Samsonienei, M. Sodaitienei, J. Vaitkui.

Svečiai – rėmėjai

Savo tarpe turėjome ir garbingų svečių, savo nuoširdumu labai artimų chorui – tai geradarė Teresė Jurgelaitienė paaukojo chorui 50 dol., Marcelė Matulionienė netik paaukojo 20 dol., bet dar iškepė ir šia proga padovanojo didžiulį "Napolioną".

Šeiminkės prie pyragų stalo

Iš kairės: H. Statkuvienė, J. Jokubauskienė, V. Šemetienė ir V. Jablonskienė. Nuotr. Z. Augaičio.

Ko Lietuvai daugiausiai reikia?

Kiekvienas galvojantis išeivis – pabėgėlis turi sutikti, kad Lietuvoje yra nesklaidumų, kad tautai reikia pagalbos, kad tautai mes labai mažai padėjom ir padėdam, siūsdami padėvėtus rūbus. Materialinė parama turi būti siunčiama grynais doleriais. Vien už siuntų pasiuntimo kainą Lietuvoje galima nusipirkti padėvėtų rūbų dvigubai daugiau nei mes pasiunčiam.

Ko Lietuvai daugiausiai reikia? – tai dvasinės ir moralinės paramos. Kol "Gimtasis kraštas" buvo "gyvas", buvau įsteigęs Prenumeratos fondą, kuris turėjo tam tikrą pasisekimą. Pasualyje priimta, kad kai kurios laikraščių redakcijos veltui siuntinėja savo laikraštį ligojinėm, prieglaudom, įkalinimo įstaigom ir pan. Mane sujaudino, kai perskaičiau, kad vienas tautietis, nukentėjęs nuo komunistų, neišgali

užsiprenumeruoti "Gimtojo krašto". Pasiunčiau "Gimtąjį kraštui" 3000 litų, kad panašioms asmenims ar įstaigoms savo nuožiūra siuntintų žurnalą veltui. Įdomiausia tai, kad fondas labai greitai išaugo iki 12000 litų, bet tikrai iš Lietuvoje gyvenančių pasiturinčių žmonių kišenių. Nežiūrint, kad šis mano įsteigtas fondas per Australijos lietuviškąją radijo valandėlę buvo išgarsintas, nė vienas Australijos lietuvis prie šito fondo didinimo neprisidėjo. Artimiausiu laiku bandysiu šitą fondą atgaivinti, tik dar nepasirinkau tinkamo laikraščio ar žurnalo.

Manau, kad tokiais būdais labiau padedame Lietuvos tautai, nei nudėvėtai rūbas.

Dr. Alfonsas Viliūnas,
Sydney

"Tėviškės Aidai" yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisišukime prenumeratos mokesį, įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija spalio mėnesį meldžiasi, kad šv. Rožančiaus kalbėjimas būtų gyvas mūsų lietuvių tarpe. Gyvojo Rožančiaus Brolijos metinė šventė - susirinkimas Lietuvių Namuose - Bendruomenės menėje spalio 17 d. šeštadienį 2 val. šv. Mišios ir po jų metinis posėdis. Kviečiami visi Brolijos nariai ir nauji įsijungti į šią Bažnyčios laiminamą Broliją.

Ona Liubiniene mirė rugsėjo 16 d. John Fawkner ligoninėje Moreland. Laidotuvių direktorius Tobin Brothers pranešė, kad laidojimas atidedamas, kol jos sesuo atskris iš Amerikos ir tada laidotuvės bus rugsėjo 25 d. penktadienį Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje 11 val.: Rožančius ir laidotuvių šv. Mišios. Palydėsime į Fawkner kapines, kur ir jos vyras Vincas Liubinas ten pat palaidotas 1979 m. liepos 27 d.

"SĖPTYNI MĖNESIAI LIETUVOJE"

Gabrielius Žemkalnis, PLB atstovas Lietuvoje, neseniai sugrįžęs į Australiją, pasidalins su mumis patirtais įspūdžiais iš Lietuvos. Pokalbis įvyks spalio mėn. 11 d., 1 val. p.p. Melburno Lietuvių Namuose.

Visi kviečiami šioje popietėje dalyvauti.

ALB Melburno Apylinkės Valdyba

PANEVĖŽIO ĮKŪRIMO SUKAKTIS

Pagrindinė panevėžiečių linksmybių vieta - Senvagė. T.Stasevičiaus nuotr.

Vyngantas GUIGA

Pradžia - prieš 495 metus

Kasmet rugsėjo 7 dieną Panevėžio visuomenė iškilmingai švenčia simbolines miesto įkūrimo metines. Šiemet jos - 495-osios.

Panevėžio vardas rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1503 metų rugsėjo 7 dieną Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro rašte Ramygalos klebonui. Remiantis šiuo istoriniu dokumentu ir nutarta rugsėjo 7-ąją švęsti miesto įkūrimo dieną.

Rugsėjo 7-ąją virš savivaldybės šalia valstybės vėliavos buvo iškelta Panevėžio, Baltijos

Fawkner kapinių krematoriume. Teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Melbourne įvairių emigrantų tautybių katalikų kunigai turi vis kas kelintą mėnesį savo posėdžius Italų katalikų centre Alexandra Parade, North Fitzroy. Jų vadovas yra paskirtas Melbourne Arkivyskupo vyskupiškasis vikaras kun. J. Racenello. Šis sekantis posėdis vyks rugsėjo 29 d. Į tą posėdį dažnai apsilanko ir Melbourne Arkivyskupas George Pell, DR. D, STL, MED, DR PHIL.

Edvardas Marganavičius jau sugrįžo iš Lietuvos ir mūsų Parapijos išlaikymui paaukojo 51 dol. Nuoširdus jam aciu!

Popiežius Jonas Paulius II spalio 16 dieną sulauks tą dieną jau dvidešimt metų nuo išrinkimo Popiežium. Neapleiskime jo maldoje, nes jau yra pažadėjęs, jei dar ir sekančiais metais turės geros sveikatos, tai vėl aplankys Lietuvą!

Melburno Lietuvių Bibliotekoje

Gabrielius Žemkalnis Bibliotekai padovanojo Lietuvos Laisvės Sąjūdžio iliustracijų albumą, atspausdintą liuksusiniame popieriuje, 268 puslapių kietais viršeliais didelio formato leidiny.

Visa istorinė medžiaga imta iš Parodos Lietuvos Sąjūdžio dešimtmečiui 1998 05 29 - 07 24. Tekstai lietuvių ir anglų kalboje. Išleido Lietuvos nacionalinis muziejus 1998. Redagavo Julija Žilinskaitė. Vertė Aušra Čižikienė.

Už šį, ypač brangios vertės leidinį, Bibliotekos vardu Gabrieliiui Žemkalniui reiškia nuoširdi padėka.

J.Mikštas, Bibliotekos vedėjas

A. + A. MEILUTĖ EIMUTIENĖ

Šių metų rugpjūčio 21 dieną mirtis netikėtai paglemžė Meilutę Reginą Šekaitę-Eimutienę, vos po poros savičių ligos, palikdama vyrą Stasį, sūnus: Valdą ir Sigitą, anūkus Danielių ir Julijoną, brolių Algį ir jo šeimą. Buvo palaidota Springvale kapinėse, netoli savo tėvelių.

Meilutė gimė Lietuvoje, Širvintų miestelyje, aktyvių Lietuvos Šaulių Sąjungos narių šeimoje. Atėjus komunistams, Meilutės tėvai turėjo dažnai kaitalioti gyvenvietes, kad išvengtų arešto ir taip Meilutė susipažino su daug Lietuvos vietovių.

Grįžtant frontui, Meilutė su tėvais pasitraukė į Vokietiją, kur jos tėvą pristatė prie bunkerio stovybos Danzige. Ten Šėkų šeima susitiko Stasį Eimutį ir po kurio laiko kartu pasitraukė į Linz, Austrijoje, kur Šėkų šeima apsisusto pas savo gimines, o Stasys patraukė savo keliais.

Pasibaigus karui, Šėkių šeima persikraustė į Vokietiją, Augsburg. Ten Meilutė įstojo į lietuvių gimnaziją, Haunstetten priemiestyje, ir ją sėkmingai baigė 1948 metais. Prasidėjus emigracijai, 1949 metų vasario mėnesį šeima pasuko link Australijos. Atvykus, šeimos nariai buvo išbaryti po visą Melburną kol atliko kontraktą, o brolis Algis buvo nusiųstas net į

Pietų Australiją.

Meilutė pateko pas labai malonią australų daktarų šeimą, kuri ją prižiūrėjo kaip savo dukterį ir net išrūpino ankstesnį atleidimą nuo kontrakto. Kai šeima vėl įsikūrė Melburne, Meilutė įsijungė į Alberto Čelnos vadovaujamą Dainos sambūrį, Boriso Dainučio skautų draugovę ir kitas organizacijas, kol vėl netikėtai pasimaišė Stasys.

Ilgai netruko, ir 1952 metais Meilutė ir Stasys sumainė žiedus. Gyvenimas plaukė gražia vaga. Meilutė augino du sūnus, džiaugėsi savo gėlių darželiu, prižiūrėjo Stasį ir savo tėvelius, susilaukė dviejų anūkių ir niekad nesitikejo, kad tas gyvenimo siūlas taip greitai nutruks. Tegul ilsisi ji ramybėje.

A. + A. Meilutės Eimutienės

laidotuvių proga vietoje gėlių aukos Lietuvos našlaičiams:

Po 5 dol. Dagiai, J.A.Šimkai, Dideliai, A.Urbonavičienė. Po 10 dol. V.R. Pumpučiai, Venckai, A.Sadauskienė, J.S.Meiliūnienė, A.A. Kesminai, Z.Pranckūnienė, B.Kaval, M.Matulionienė, Ramanauskienė, D.Lynikienė, Pošiūnas, J.Arienė, Milvydų šeima, V.R.Savickai, D.M. Prpa, V.Juškenė, Simankevičiai, M.B.Juška, M.E.Šidlauskai, G.B.Kymantai, V.Bosikis, Z.Augaitis, S.Savickienė, J.J.Žalkauskai, A.N.Kairaičiai, Po 30 dol. F.Savickienė, Stasiūnų šeima, Po 50 dol. Čelnai, Lelys, Anonimus, Saženienė, Jadvyga Zablickienė-Biknaitienė (JAV), R.A.Savickai (Adel.). Po 100 dol. Janukaičių šeima (Detroit, JAV), Šėkų šeima (Los Angeles, JAV), Eimučių šeima, J.G. Vita Karavijos (JAV). Dėkojame visiems aukotojams. Soc. Globos Moterų D-ja Melbourne

Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos ...

(Atkelta iš 5-to psl.)

B.Budrienė, J.Vosylienė, S.Čiplienė, E.Baltutienė. Susirinkimas linksmai nuplojo, o likusios valdyboje susimąstė - Marija Motinėle, suteiki mums stiprybės.

Revizijos komisijos rinkimas. A.Kaminskienė ir Z.Vencienė sutiko pasilikti, vietoje G.Kazlauskienės sutiko įeiti L.Staugienė. Turime ir Revizijos komisiją, dėkodamos plovome.

Veiklos plano pristatymas. Susirinkimo pirm. skaitė, aptarėme kiekvieną punktą. Kiek ilgiau užtrukome prie Kūčių ir Šermenų ruošimo. Kūčių ruošoje pasisakė D-jos narės padėsiandčios, net pasisiūlė, ką paruoš.

Klausimai.

D-jos pirmininkė padėjo narės, kurios prisideda prie darbų iškepdamos pyragus, suorganizuoja T.Gasiūnienė - tai didelė pagalba valdybai.

Pranešė, kad 23 d. rugsėjo

ruošime Ketvirtines D-jos narei a.Ńa. Marijai Intienei mirus. 10 val. bus šv. Mišios už Jos vėlę mūsų bažnyčioje, po šv. Mišių pusrytelis ir pabendraavimas. Kviėtė visas dalyvauti.

Susirinkimo uždarymas. Susirinkimo pirmininkė padėjo narės už dalyvavimą ir ištvermę. Susirinkime dalyvavo 19-ka narių.

Užbaigėme Susirinkimą giesme "Marija, Marija". Susirinkome valdybos paruoštai kavutei. Smagiai pabuvome narės ir jų vyrai, kurie laukė posėdžiaujančių. Gaila, mūsų Dvasios vado nebuvo, tuojau, taręs Susirinkime žodį, turėjo išvažiuoti į emigrantų šventę, kur jo laukė įvairios pareigos.

Vėl stosime darban, tikėdamosios D-jos narių nuoširdžios pagalbos. Visa Draugija kartu ir su Dievulio palaima, Marijos Motinėls globa dirbsime, kiek pajėgsime mūsų Lietuviškai Parapijai ir mūsų Tėvynei. S.P.

Žydai ir arabai ginčijasi net dėl pasiektos pažangos

Palestiniečių prezidentas Yasseras Arafatas pareiškė, kad, nepaisant pranešimų apie Izraelio ir palestiniečių derybų pažangą, iki susitarimo pasirašymo dar labai toli.

Prieštaringos žinios

Nustebindami pasaulio bendruomenę, palestiniečiai ir Izraelis pradėjo ginčytis, ar išvis buvo pasiektas preliminarus susitarimas dėl kariuomenės išvedimo iš 13 procentų vakarinės Jordano pakrantės teritorijos.

Izraelio premjero Benjaminio Netanyahu patarėjas pareiškė, jog Izraelis sutiko išvesti kariuomenę iš 13 procentų vakarinės pakrantės, tačiau iškėlė kai kurias sąlygas.

Dabar palestiniečių eilė sutikti su tomis sąlygomis, kad susitarimas būtų pasirašytas. Tačiau vyriausiasis palestiniečių derybininkas Saebas Erekatas pareiškė, jog Izraelio pasiūlymas – visiškai armijos išvedimas iš 10 procentų teritorijos ir tik dalinis iš likusių trijų – buvo palestiniečių atmetas.

Susitarimas papildytas

Izraelio žiniasklaida pranešė, kad pastarosiomis savaitėmis šio susitarimo punktus derino ir aukšto rango Izraelio bei palestiniečių politikai.

Teigiama, kad susitarimas apima ne tik Izraelio kariuomenės išvedimą iš 13 procentų vakarinės Jordano pakrantės, bet ir saugumo veiksmų koordinavimą, oro uostų

eksplotavimą bei palestiniečių kalinių paleidimą.

Palestiniečių vyriausiasis derybininkas Saebas Erekatas atsisakė patvirtinti šiuos pranešimus.

Atvyksta JAV tarpininkas

JAV prezidentas Billas Clintonas paskambinęs Izraelio premjerui, pareiškė esąs tvirtai pasiryžęs siekti, kad abi šalys greitai susitartų dėl jau seniai turėjusio įvykti Izraelio armijos išvedimo iš okupanto vakarinio Jordano kranto. B.Clintono teigimu, JAV tarpininkas Artimuosiuose Rytuose Dennisas Rossas artimiausiomis dienomis vyks su nauja misija į regioną.

Po pokalbio su B.Netanyahu JAV prezidentas kalbėjosi su Pietų

Afrikos Respublikoje (PAR) viešinių palestiniečių lyderiu Y.Arafatu.

N.Mandela kritikuoja

PAR prezidentas Nelsonas Mandela, perimantis pirmininkavimą Neprisijungimo judėjimui, inauguracinėje kalboje griežtai sukritikavo Izraelio premjero B.Netanyahu politiką.

Sakydamas kalbą 113 šalių Neprisijungimo judėjimo viršūnių susitikime, N.Mandela išvardijo virtinę saugumo problemų, su kuriomis šis sąjūdis susidurs per trejus Pietų Afrikos Respublikos pirmininkavimo metus. Tačiau tiesioginę asmeninę kritiką jis nukreipė tik prieš B.Netanyahu.

“L.r.”

Naujieji “Žalgirio” užsieniečiai apsipirama Kaune

„Žalgirio“ naujokams T.Edney (kairėje) ir G.Zidekui vakar vienas klubo vadovų M.Plūkas įteikė komandos marškinėlius. L.Brundzos nuotr.

Dovilė KAMARAUSKIENĖ

Kaune, SBA koncerno patalpose, A.Sabonio “Žalgirio” krepšinio centro valdybos pirmininkas Mindaugas Plūkas pasirašė sutartis su krepšininkais amerikiečiu Tyusu Edney ir čekiu George'u (Jiri) Zideku.

M.Plūkas atsisakė komentuoti kontraktų dydžius, tik pasakė, kad jie pasirašyti vieneriems metams.

Įžaidėjui T.Edney įteikti “Žalgirio” marškinėliai, pažymėti

ketvirtuoju numeriu.

Vidurio puolėjui G.Zidekui teko nuoliktasis numeris.

Abu buvę NBA žaidėjai kol kas gyvena viešbutyje, vėliau jiems bus suteikti butai.

Krepšininkai važinės “Renault” markės automobiliais.

Trečiasis “Žalgirio” užsienietis amerikietis A.Bowie kartu su Kauno komanda dalyvavo turnyre Prancūzijoje, kur žalgiriečiai sužaidė keturias rungtynes.

“L.r.”

Sutvarkytoje arenoje – vėl rungtynės

R.Kurtinaitis pataikė 6 iš 6 mestų tritaškių. R.Jurgaičio nuotr.

“Lietuvos ryto” krepšinio arenoje, kuri buvo piktybiškai padegta, jau vyko rungtynės. Arena buvo sutvarkyta labai greitai – per šešias dienas.

Varžybose “Lietuvos ryto” komanda 84:67 (52:41) nugalėjo Talino “Kalev” (Estija).

“Lietuvos ryto” žaidėjas Rimas Kurtinaitis, rungtyniavęs pusę pirmojo kėlinio, pataikė visus 6 tritaškius, o iš viso pelnė 19 taškų.

“L.r.”

PANEVĖŽIO ĮKŪRIMO SUKAKTIS

(Atkelta iš 7-to psl.)

linksmybės Senvagėje. Šventiniame koncerte dalyvavo chorai iš Kauno, Klaipėdos, Pakruojo, Kėdainių ir Panevėžio. Šoko ir dainavo visoje Lietuvoje žinomi panevėžiečių kolektyvai “Pynimelis”, “Grandinėlė”, “Linelis”, “Kanapėlė”, mokyklų ansambliai. Pasirodė satyrinė grupė “Rozaliutės”, A.Pauliukas, “Jazz Singers band”.

Popiet į šventę įsitraukė žymiausias Lietuvos grupės ir atlikėjai: ansamblis “Jonis”, “Crazy Crown”, “MC Cool”, Rolandas Kazlas, Virgis Stakėnas, Ovidijus Vyšniauskas, Nerijus Pečiūra ir komanda, žvaigždžių kvartetas – Onutė Valiukevičiūtė, Valdemaras Erankonis, Viktoras Malinauskas, Janina Miščiukaiūtė.

Šventė ir akiai, ir pilvui

Tie panevėžiečiai, kuriuos menas traukia mažiau stebėjo Panevėžio motokroso trasoje vykstantį tarptautinį motokroso čempionatą “Sema '98”.

Prie linksmybių prisidėjo Panevėžio maisto pramonės įmonės “Panevėžio pienas” į Senvagę atvežė 60 kilogramų sveriantį ledų tortą. “Panevėžio duona” reklamavo savo produkciją ir vaišino žiūrovus bandelėmis, pyragaičiais. Šeštadienis Senvagėje baigėsi dideliu kompiuterių valdomo fejerverku.

Sekmadienis – Sąjūdžiui

Sekmadienis daugiau dvasinio peno vyresnio amžiaus žmonėms. Kristaus Karaliaus katedroje buvo aukojamos šv. Mišios už Panevėžio miestą ir Sąjūdį. Jose dalyvavo Kamerinis orkestras ir moterų choras “Volungė”. Laisvės aikštėje prie miesto savivaldybės įvyko Sąjūdžio 10-mečio minėjimas. Respublikos gatvėje prie 17-ojo namo buvo atidengta Sąjūdžio atminimo lenta.

Nepriklausomybės aikštėje vyko folkloro šventė. Buvo tautodailės kūrinių mugė, pasirodė madų agentūros “Grožio mozaika” atstovai.

Šventinių renginių organizatoriai teigia, kad beveik už visas pramogas sumokėjo ne miesto valdžia iš biudžeto, o donūs rėmėjai.

“L.r.”

Iranas ir Afganistanas apsikeitė rimtais išpėjimais dėl gresiančio karinio konflikto tarp abiejų kaimyninių šalių.

Afganistano vyriausiojo dvasinio mulos Mohammado Omara atstovas spaudai Wakilas Ahmedas Mutawakilis sakė: “Jeigu kas nors puls mūsų teritoriją, mes stipriai ginsimės ir praliesime kraują tam, kad išgelbėtume savo šalį”.

Taip buvo reaguota į Teherano vyriausybės išplatintą pareiškimą, kuriame tvirtinama, kad Iranas “imsis visų reikiamų teisėtų priemonių”, kad būtų išlaisvinti visi Afganistane kalinami Irano piliečiai, prieš mėnesį patekę į talibų nelaisvės šalies šiaurėje.

Prie Afganistano sienos buvo surengtos karinės pratybos, kuriose dalyvavo 70 tūkst. karių. Iranas pranešė, kad kol kas šios pajėgos nuo Irano ir Afganistano sienos nebus atitrauktos.

PRANEŠIMAS "TALKOS" NARIAMS

Lietuvių Kooperatinė Kredito Draugija "Talka"

1998 spalio mėn. 3d.,
šeštadienį, 3.00 val.
Lietuvių Namuose,
44 Errol Street,
North Melbourne,
šaukia:

METINĮ SUSIRINKIMĄ DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Balsavimo komisijos sudarymas
3. 1997 metinio susirinkimo protokolai
4. Pranešimai:
Veiklos
Atskaitomybės
Statutinis
Auditorij
5. Pranešimų diskusijos ir tvirtinimas
6. Valdybos rinkimai
(renkami 2 nariai)
7. Valdybos atlyginimo nustatymas
8. Pelno paskirstymas
9. Sumanymai ir pasiūlymai
10. Susirinkimo uždarymas

Pagal "Talkos" nuostatus dešimt
narių atvykę į susirinkimą
sudaro kvorumą.

Kiekvienas narys, nežūrint jo turimų
inašų, susirinkime turi tik vieną balsą.

Narys negali atstovauti daugiau
kaip 3 kitus narius.

Nario atstovavimo įgaliojimas turi
būti surašytas ir pasirašytas ant
oficialaus blanko ir turi aiškiai
nurodyti kaip atstovaujantis
narys turi balsuoti.

Blankai gaunami "Talkos" įstaigose.
Atstovavimo įgaliojimai turi pasiekti
draugijos centrinę įstaigą ne vėliau
kaip 48 val. prieš susirinkimą.

Vadovaujantis Draugijos įstatais,
šis pranešimas ir metinė apyskaita
nariams nėra stunčiami individualiai.

Apyskaitas galima gauti visose
Talkos įstaigose ir susirinkime.

